

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
5. JAN.
1995

Letnik L
Štev. 1 (2788)

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
P. b. b.

Manjšine v Evropski uniji bojo morale biti zelo budne

Z začetkom leta 1995 so Avstrija, Finska in Švedska postale članice Evropske unije, zveza dvanajstih je torej postala zveza petnajstih. Norvežani so se z referendumom odločili proti članstvu in prihodnost bo pokazala, ali so ravnali prav. Vsekakor so pričakovanja in strahovi med novimi občani EU domala enako veliki, pri čemer v Avstriji (še) vlečejo konzumski aduti.

Med temeljite poznavalce kul-

turnih in izobraževalnih konceptov EU sodi dr. Mirko Wakounig, strokovni izvedenec Sveta Evrope za izobraževalna vprašanja. Ta pravi, da se manjšinam in majhnim narodom v EU ne bo nič kaj dobro pisalo in zato tudi iz tega vidika pozdravlja odločitev Norvežanov. EU da se je v zadnjih letih razvila v zgolj politično-ekonomsko in vojaško skupnost, katere vprašanja kulturnih in izobraževalnih vrednot skorajda ne za-

nimajo. Enako velja tudi za manjšinsko problematiko.

To najboljše potrjuje dejstvo, da EU v preteklih petih letih ni izdelala in predložila novih izobraževalnih predlogov.

Edina evropska institucija, ki bo skrbela za razpravo o izobraževanju in o kulturnih in družbenih vrednotah je Svet Evrope, ki pa z EU formalno ni povezan.

Za EU so po mnenju Wakouniga odločilni zgolj ekonomski in politični pokazatelji, vse drugo je kozmetika. Tudi zamisel o Evropi regij ni sad Sveta Evrope, ki je temu ustrezno izdelal »Charto o pospeševanju regionalnih in manjšinskih jezikov«.

Svet Evrope zastopa mnenje in načelo, da so manjšinske pravice vselej tudi človekove pravice. Temu nasproti pa EU razvija koncept evropskega izobraževanja, ki pospešuje le učenje tako imenovanih »evropskih« jezikov: angleščine, francoščine in nemščine.

Iz vsega tega je jasno, da bojo manjšine in majhni narodi morali biti v EU zelo pozorni, če naj kot narodne enote preživijo.

F. W.

Poziv društvom

Vsa kulturna društva, ki želijo iz zveznih sredstev prejeti subvencije za kulturno delo v letu 1995, pozivamo, da tozadevne prošnje z opisom kulturne dejavnosti in utemeljitvijo naslovijo na Urad zveznega kanclerja z navedbo točnega naslova (Bundeskkanzleramt, Abteilung V/7, Ballhausplatz 2, 1014 Wien) najkasneje

do 15. januarja 1995 (poštni žig).

Društva opozarjamo na strogo postavljen rok, prošnje, ki bodo poslane pozneje, Urad zveznega kanclerja namreč ne bo upošteval.

Upravno sodišče za ziljsko obvoznico po uradni trasi

Po tridesetih letih je odločeno: ziljsko obvoznico bojo gradili in to po načrtih uradne trase. To je te dni odločilo avstrijsko ustavno sodišče in hkrati v deželi sprožilo krepko polemiko o pomenu in potrebi sosveta za varstvo okolja. Ta sosvet je zasidran v koroškem zakonu o varstvu narave in ima pri zakonih, ki zadevajo okolje, pomembno mesto. Sosvet je bil proti gradnji ziljske obvoznice po uradni trasi, ker bi po njegovem mnenju uničila izredno zanimivo in ekološko pomembno okolje, saj je načrtovana skozi močvirja in po doslej neokrnjeni naravi. Sosvet je zato predlagal drugo inačico obvoznice, ki pa jo je upravno sodišče sedaj dokončno zavrnilo.

A to še ni vse: namestnik deželnega glavarja in pristojni referent za gradnjo cest Karl Heinz Grasser je menil, da bi sosvetu morali odvzeti pravice, ki jih ima pri ocenjevanju zakonskih predlogov in mu prepustiti samo možnost izražanja stališča. Grasser, med drugim je tudi za izgradnjo Mokrin (Naßfeld), je svojo zahtevo v zvezi z ekološkim sosvetom povezal s predlogom ustanovitve lastnega deželnega ustavnega in upravnega sodišča.

Grasserju na pomoč je priskočil tudi favpejevski deželnozborski poslanec Ziljan Sablatnig. Tudi on zahteva, da je treba priškrniti pravice ekološkega sosveta.

Z izgradnjo obvoznice se bojo prebivalci ziljskih vasi oddahnili, kajti promet jih ne bo več bremenil.

Franc Wakounig

50 LET ZMAGE NAD FAŠIZMOM

Vredni so častnega spominjanja

Letos se spominjamo 50-letnice konca vojne, vojaške zmage nad nacifasizmom in 40-letnice podpisa Avstrijske državne pogodbe, v kateri so črno na belem okvirno zapisane naše pravice. To leto spominov in spominjanja bomo koroški Slovenci začeli dostojno: v nedeljo, 15. januarja 1995, ob 14.30 bo v kulturnem domu v Sentprimozu spominška svečanost ob 50-letnici obglavljenja Ročičjakovih in Mičejevih žrtev nacizma.

Zaveš o nasilni smrti omenjenih koroških Slovencev iz občine Skočijan je v teku let vse bolj bledele in zato je prav, da spomin najne iztrgamo pozabi in brezbriznosti.

Spominška svečanost, ki jo prireja SPD »Danica« iz Sentprimozja in »Vinko Poljanec« iz Skočijana, je primerna priložnost, da oživimo spomin na številne žrtve, ki sta jih med koroškimi Slovenci terjala nacizem in nacionalizem. To je na primer Peter Habiht iz

Škornje, ki je v tridesetih letih umrl za posledicami nacionalističnega napada, to je Vinko Poljanec, škocijanski župnik, predsednik Slovenske posvetne zveze, deželnozborski poslanec in svetnik v kmetijski zbornici, ki je kot prva žrtev nacizma med koroškimi Slovenci umrl že avgusta 1938. To so slovenski duhovniki, ki so bili aprila 1941 pregnani v nemške fare ali pa poslani v taborišča, kjer so nekateri tudi nasilno umrli, to je kaplan Anton Kutej, slovensko-koroški Jägerstätter, ki je končno dobil spodobno spominško obeležje.

To so slovenski pregnanci, ki so aprila 1942 morali zapustiti svoje domove in bili odvedeni v Nemčijo, to so žrtve iz Sel, Borovlj in kapelske okolice, ki so bile aprila 1943 obsojene na smrt ali pa na dolgoletne ječe in taborišča. To so rojakinje in rojaki, ki jih je gestapo leta 1944 in 1945 zaprl in jih je sodišče obsodilo na dolgoletne ječe. To so rojaki, ki

so se kot partizani borili in številni od njih tudi padli v boju za svobodo. To je narodni heroj Franc Pasterk – Lenart, ki je kot komandant koroških partizanov padel v Meziški dolini, to je partizan Pök, čigar smrt je nacistični režim histerično slavil kot velik uspeh. To so Križnarji, Ogris, Einspieler, partizani, ki so padli na Svinški planini, na Gurah, v kapelskih grapah, pod Arihovo pečjo, in to so vsi tisti, ki so tako ali drugače podpirali narodnoosvobodilni boj koroških Slovencev.

To so Rutar iz Žitare vasi in Uznik ter Ožbav iz Sel, ki jih je ob koncu vojne eses pobila v nižjeavstrijski kaznilnici Stein, in to so otroci, ki jim je vojna vzela otroštvo in so morali okusiti vse grozote nasilja.

Vsi so vredni spomina in spominjanja in prav je, da jih neizbrisno zapišemo v kolektivni spomin slovenskega naroda in države Avstrije.

Franc Wakounig

43. SLOVENSKI PLES

**Sobota
7. 1. 1995, 20.00**
**Dom sindikatov
Celovec/ÖGB-Haus**

igrata ansambla
»Štajerskih 7«
• polnočni showprogram
• spirituals, gospels
»Alpe-Adria sekstet«

Začetek novega leta je vselej primeren datum, da pretresemo dosežke, pa tudi neuspehe v minulemu letu. Slovensko narodno skupnost na Koroškem zaposluje seveda v prvi vrsti skrb za obstanek. V tem vsakodnevnem boju pa je odvisna predvsem od odnosov s sodeželani in uradnimi zastopniki dežele in države ter od odnosov s Slovenijo.

Odnosi znotraj Avstrije se počasi, a vendarle izboljšujejo že nekaj let. Manjšine za stranke niso več potencialni sovražnik države, še najbolj zapeta desnica pa se je pripravljena vsaj pogovarjati – vsaj zaradi lepšega. In tisto »lepše« je navsezadnje tudi Evropska unija, saj imajo vse njene članice svoje manjšine, ki zahtevajo pravice in zaščito. Pot in usoda manjšin je še vedno trnova, čeprav je na papirju že marsikaj doseženega.

K izboljšanju odnosov znotraj Avstrije pa je zagotovo pripomoglo tudi delovanje sosveta, kateremu smo se dolgo družno upirali, navsezadnje pa pristali nanj in danes je gotovo najpomembnejši forum za pogovore, uveljavljanje zahtev in usklajevanje. Kritika na račun sosveta, češ da je premalo efektiven, da njegovi sklepi niso upoštevani in podobno, seveda obstaja, vendar nihče, ki se z manjšinsko problematiko resno ukvarja, ne more mimo dejstva, da sta obe politični struji med Sloven-

ci primorani uskladiti svoja gledanja in zahteve do matere Avstrije. Vsaj v grobem se je uredilo tudi financiranje kulturnega in političnega delovanja, prosvetno-kulturna društva prejema direktno podporo. Zanimivo je, da se prav slovenska desnica nenadoma več ne ogreva za svet in sodeluje v njem le s pol srca, saj ji uradne Avstrije ni uspelo prepričati o tem, da je največja, najmočnejša, najlepša in edino pametna. In smešen je očitek, da je dr. Sturm postal v tej mandatni dobi predsednik sosveta s pomočjo glasu enega od svobodnjakov (le od kod to vedo, glasovanje je bilo tajno!), ko pa sta v prejšnji mandatni

dobi za dr. Grilca glasovala kar oba svobodnjaka, pa je bilo vse prav in pošteno.

Ta (obroben) očitek pa ni kaj drugega kot izraz krepko skaljenih odnosov med Zvezo slovenskih organizacij in Narodnim svetom koroških Slovencev. Ko sta se leta 1949 obe struji ločili iz (tedaj) skupnega političnega zastopstva, se je to zgodilo iz potrebe po uveljavljanju lastnega ideološkega gledanja na svet in s tem povezane borbe za obstanek narodne skupnosti. Obe struji, vsaka na svoj način, sta se vendarle za-

KOMENTAR

Piše Sonja Wakounig

Naj živi novo leto!

vzemali za isti cilj. Temu je tako tudi danes in počasi se že tudi nekaterim na desni sviti, da je nemogoče spraviti vse ljudi pod en ideološki klobuk.

Letošnje leto so Združeni narodi razglasili za leto tolerance in to naj bi si za uho zapisali tudi tisti, ki so »večji in lepši«, čeprav jih ni nihče štel ali jim delil lepote točke. Če mi je dovoljena kakšna želja v novem letu, je tale: manj hardlinerjev in več pripravljenosti za kompromis, več zavesti, da je vsak na svojem mestu še kako potreben in da nas je premalo, da bi

si lahko dovoljevali etnično ali ideološko izključevanje. Narodnost ni svetovni nazor in sprijazniti se moramo s tem, da je vrednotenje teh pojmov povsem zasebna stvar. Tistih, ki so že bolj »mlačni«, ne bomo pridobili z nacionalno evforijo, to ve tudi koroška desnica. Naše narodnostno polje mora prenesti tudi cvetke drugih odtenkov, sicer bo iz leta v leto bolj izsušeno in revnejše.

Ostanejo še odnosi s Slovenijo. Z ureditvijo nove države in demokratičnega večstrankarskega sistema se je tudi za manjšino marsikaj spremenilo. Po krajšem premoru je v Celovcu spet generalni konzulat in treba

je priznati, da se predstavniki Slovenije iskreno prizadevajo tudi za pomembnejšo vlogo slovenske manjšine in za izboljšanje njenega položaja. Slovenija ima sekretariat za Slovence po svetu (za emigracijo in manjšine), ki ga vodi dr. Peter Vencelj, ki, mimogrede povedano, doslej še ni našel časa za obisk na ZSO. Na vsak način pa pogrešamo širše zasnovanih srečanj strokovnjakov, kakršna so bila še v »gnili Jugoslaviji« in je na tistem gnoju vendarle zraslo kaj užitnega. Precej jih je (na levi in na desni), ki menijo, da

so bile vezi med matico in manjšino pred preobratom na bolj profesionalnih in strpnostnih temeljih.

V Sloveniji je večkrat slišati o »otroških boleznih« demokracije in da bo že bolje. Vsaj kar zadeva odnose do svojih manjšin, bi bil že čas, da bi poznali resnično skrb za celotno narodno skupnost in ne le za ideološke brate.

Žal še vedno ni uresničena želja, da bi lahko po vsej spodnji Koroški sprejemali radijske in televizijske programe RTV Slovenija. Žal še vedno ni redne dnevne avtobusne povezave med Ljubljano in Celovcem, žal na Koroškem še vedno ni časopisa iz Slovenije istega dne (avstrijske in nemške časopise lahko dobite na dan izida po vsej Sloveniji). Te želje so pravzaprav malenkostne v primerjavi z drugimi problemi in se vsaj zdijo uresničljive. Kot kaže, samo zdijo.

Poskusi poenotenja zastopstva so prav gotovo zrasli v Ljubljani, na Koroškem pa jih goreče zagovarjajo predvsem tisti, ki si obetajo nekakšno »premoč«, ne glede na izgube za narodno skupnost. Za pluralizem je minimalno število dva. Zveza slovenskih organizacij še vedno ponuja koordinacijski odbor, v katerem se bomo pogovarjali enakopravno.

Želje za 1995: Več razumevanja in sloge

Z novim letom je Avstrija postala članica Evropske unije (EU) in s tem se je tudi za avstrijske narodnostne skupnosti marsikaj spremenilo. Za koroške Slovence je npr. nastala nova situacija, da nas z matično domovino ne loči le državna, temveč tudi meja EU, medtem ko teh ovir za narodnostne skupnosti in manjšine v EU ni. Povprašali smo nekatere predstavnike manjšine, kaj v novih evropskih okvirih in v manjšinski politiki pričakujejo od novega leta 1995.

Dr. Matevž Grilc,
predsednik NSKS:

Kratkoročno od EU ne pričakujem nobenih sprememb, bojim pa se poslabšanja v kmetijstvu. Po mojem bo prav gospodarsko sodelovanje s Slovenijo postalo vse pomembnejše, kajti avstrijska državna meja je sedaj tudi meja EU in to bo velika možnost za tukajšnja podjetja, če jo bojo znala izrabiti. Pri realizi-

ranju medregionalnih projektov bo prav znanje obeh jezikov velika prednost.

Dolgoročno si želim ureditev manjšinskih pravic na evropskem nivoju in menim, da bo to v razširjeni EU lažje, čeprav imamo v njej tudi države, kot so Francija in Velika Britanija, ki za manjšinske pravice nimajo prav veliko posluha.

Kar zadeva domačo manjšinsko problematiko, bi rad dejal, da se bo NSKS reorganiziral. To bomo sklenili na občnem zboru, ki naj bi bil ob koncu januarja ali v začetku februarja.

Sicer pa bo treba iskati večjo vzajemnost narodne skupnosti. V letu 40-letnice podpisa ADP bomo morali skupno zavzeti stališče in formulirati svoje zahteve, kajti njen 7. člen je še vedno naša baza, ki ni izpolnjena.

Ana Blatnik,
predsednica DS
Narodnosti v SPÖ:

Upam, da bo članstvo v EU za Koroško zelo pozitivno. To ne velja samo za gospodarstvo, kjer bojo na boljšem predvsem kupci, ampak še posebej za vzdušje v deželi, ki se bo odprlo in osvežilo. Pri tem mislim na dejstvo, da bo znanje jezikov postalo nekaj pomembnega in končno tudi samoumevnega, kar bo še posebej veljalo za jezike naše dežele in regije.

Kot predsednica Delovne skupnosti pričakujem in sem

prepričana, da bom znala nagovoriti ljudi in jih seznaniti z našim programom in delom in da bomo sožitje krepili tudi v naši stranki. Torej bo treba stališče DS močnejše pozicionirati in oblikovati manjšinsko politiko.

Delo DS temelji na dialogu in izhajajoč iz tega se bomo zavzemali za okrepitev dogovarjanja znotraj narodne skupnosti brez vnaprej postavljenih pogojev.

Janko Zwitter,
zbornični svetnik,
občinski odbornik

Nobeno jamranje ne pomaga več, mi smo od novega leta v EU in sedaj moramo v svoj prid izkoristiti vse, kar nam ta prostor in zveza nudi. Za južnokoroške kmete bo po mojem mnenju zelo pomembna ustanovitev tako imenovanih eujevskega okroglih miz. Pri Zilji bom to vsekakor organiziral. Zdaj je pomembno, da najdemo poti in možnosti, kako v novih okoliščinah zagotoviti obstoj naših kmetij in ljudem priživet-

je. Če bomo pametni in složni, se bomo v EU uveljavili. Nam se ni treba skrivati, kajti na razpolago imamo dobre in sposobne strukture, kot je na primer Kmečka izobraževalna skupnost (KIS) in zelo zmogljive lju-

di, in prav zato lahko izpeljemo mnogo dobrega in pametnega.

Glede dela v zbornici si želim, da bi v okrajnih zastopstvih v Velikovem, Celovcu in Beljaku končno dobili dvojezične nameščence, ki bojo našim kmetom lahko šli na roko v domačem jeziku. Sicer pa je moja želja, da bi stike med kmeti naših dolin poglobili in se med seboj bolj spoznali. Vrh tega imamo tudi veliko zaveznikov po ostali Koroški. Kot občinski odbornik pa si želim, da bi končno začeli graditi vaški športni in kulturni center v Zahomcu.

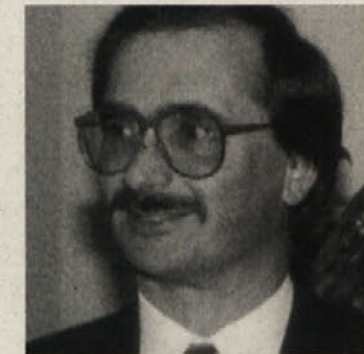
Dr. Gustav Brumnik,
predsednik SPZ

V EU pričakujem več razumevanja za narodnostne

skupnosti, potrebni pa bojo stiki in sodelovanje z drugimi narodnostnimi skupnostmi v prizadevanju za skupne interese.

Za leto 1995 imam željo, da bi se ozračje do narodnostnih skupnosti v Avstriji, predvsem pa na Koroškem, izboljšalo. Kakšno bo to izboljšanje, bo pokazala oblika praznovanja letošnjega 10. oktobra. Pristojni v deželi si prizadevajo, da to ne bi ostala hajmatdinstovska prireditev kot doslej. Torej bomo videli, kdo bo uspel.

Leto 1995 je priložnost za spomin na pomembne obletnice – 50-letnico zmage nad nacizmom in fašizmom in 40 let podpisa Avstrijske državne pogodbe, dveh za nas zelo pomembnih obletnic.

Seveda pa si predvsem želim, da bi manjšina našla svoj notranji mir in sloge in da bi pri kulturnem delu bilo čim manj političnih preprirov.

PRESEDNIK RS MILAN KUČAN V NOVI GORICI

Živeti moramo s svojo zgodovino!

Dostojno in ponosno, a brez kakršnekoli primesi pompa in samovšečnega zmagoslavja je uradna Slovenija ob izteku leta, 26. decembra, v novogoriškem gledališču proslavila dan samostojnosti. Ta proslava je bila namerno na Primorskem, saj je bilo zahodni sosed Italiji, ki jo pretresajo politične, gospodarske in vladne težave ter nov val nacionalizma in iridente, treba nedvoumno povedati, da si mlada, suverena Slovenija želi prijateljske in čiste odnose s svojimi sosedomi, in to brez izsiljevanj, prisile in groženj. Temu primerno odmevne so bile italijanske politične reakcije na proslavo in predvsem na Kučanov govor.

Slavnostni govornik na prireditvi samostojnosti je bil slovenski predsednik Milan Kučan. Uvodoma je dejal, da se je sedaj živeči slovenski rod odločil za samostojnost zato, ker se je zavedal, da je na njegova ramena leglo vse breme zgodovine in tudi prihodnosti.

Uresničen sen

Mnogi rodovi so vselej znova poskušali doseči politično samostojnost slovenskega naroda, a jim to zaradi poznanih, pa tudi zgodovinsko še ne povsem pretehtanih razlogov ni uspelo. Zdaj, po tistem zgodovinskem 23. decembru 1990, ko je plebiscit pokazal skoraj enodušno odločitev Slovenk in Slovencev, državljanov Republike

Slovenije za samostojno državo, je treba znova ugotoviti zrelost in utemeljenost te od-

no in diplomatsko uveljavitev, upravičenost in nujnost mednarodnega priznanja s samood-

Slovenski predsednik Milan Kučan

ločitve. (26. 12. 1990 je slovenska skupščina potrdila izid plebiscita – op. ured.)

Takrat, je menil slovenski predsednik, je bil »skorajda v idealni in željeni obliki prepoznan in priznan slovenski narodni interes. To je bilo tisto neizpodbitno izhodišče, ki nam je v letih 1991 in 1992 dalo moralno moč za vojaško zmago v desetdnevem spopadu z agresivnim vojaštvom stare države ter avtoriteto za politič-

ločbo ustvarjene slovenske države«.

Nevarnost neofašizma

Kučan je v svojem nagovoru zavzel tudi stališče do odnosov z Italijo, ki jo je imenoval »sosednjo prijateljsko državo«. Ugotovil je, da ima prireditel v Novi Gorici simbolni pomen, kajti prav primorski Slovenci imajo »s krvjo in trpljenjem potrjeno zgodovinsko izkušnjo o pomenu narodne zavesti,

upornosti proti raznarodovalni politiki in vsakršnemu terorju ter izostren občutek, kaj je in kaj ni zgodovinska krivica«. Vsak Primorec da lahko priča o globokih ranah in človeških žrtvah, ki jih je Slovincem zadala fašistična italijanska vla-

bil del velikega demokratičnega protifašističnega gibanja. Brez narodnoosvobodilnega boja tudi možnosti za plebiscit ne bi bilo.

Slovenija konca druge svetovne vojne ne bo praznovala triumfalno, kajti ta morija je na slovenskih tleh povzročila mnogo bolečin in nepravilnega trpljenja. »Zato«, je dejal Kučan, »ne bomo spraševali po motivih in presojah, ki so največji del Slovencev opredelili za upor proti okupatorju, en del pa za netvegano čakanje ali za kolaboracijo, po razlogih, ki so pripeljali do tega, da so vodstva prav vseh takratnih legalnih strank pokleknila pred okupatorjem. Vse to je naša lastna preteklost. Ne zgolj spomin, tudi in predvsem opomin, ki terja, da se poklonimo žrtvi, ki jo je temu velikemu zlu, vojni, moral plačati slovenski narod«.

Kučan je pozval k sodelovanju in spravi doma in med evropskimi narodi, državami in ljudmi, kajti »sprava je odločitev za prihodnost«. Posvaril je pred medsebojnim obtoževanjem in zaničevanjem, ker »to svojo zgodovino bomo morali končno sprejeti takšno, kot se je zgodila. Drugače nimamo, te pa spremeniti ne moremo«. To bi bilo namreč predvsem blagodejno in plodno za domača razmerja in za udeležanje projekta nove slovenske države, ki potrebuje prijazno prepoznavno dušo. Kot zgodovinsko dozorel narod so Slovenci sposobni sprejeti svojo zgodovino in se z njo tudi spraviti in priznati, da ima vsakdo pravico do svoje resnice.

Jasno pa je predsednik Kučan zavrnil spravo z ideologijami in politiko, ki so sejale zlo ter tudi »našemu narodu določile kulturno in fizično smrt«. Zato je protifašizem že od takrat vgrajen v temelje slovenske države.

Z ozirom na leto 1995 je govornik dejal, da se bo Slovenija »skupaj z drugimi evropskimi državami, z ZDA in drugimi zavezniki s ponosom spomnila tudi 50. obletnice zmage nad nacifašizmom«.

In potem je sledil stavek, ki je tudi v italijanski javnosti močno odmeval: »Tudi zato so primorski ljudje ogorčeni nad oživiljanjem neofašizma v sosednji prijateljski državi Italiji in še bolj nad tisto presojo doma, ki se zavzema, da naj bi Slovenija poravnala nekakšne zgodovinske krivice, storjene sosedom«.

Prispevek partizanstva in poziv k spravi

Kučan je poudaril prispevek slovenskega partizanstva k zmagi nad nacifašizmom, saj je

zavrnil spravo z ideologijami in politiko, ki so sejale zlo ter tudi »našemu narodu določile kulturno in fizično smrt«.

Za slovesnost ob dnevu samostojnosti, udeležili so se je tudi zastopniki zamejskih Slovencev, so v novogoriškem gledališču uprizorili »Krst pri Savici« Dominika Smoleta.

Franc Wakounig

VOJNA V ZAKAVKAZJU

Za Jelcina nevarna Čečenija

Kaže, da se je ruski predsednik Jelcin pri Čečeniji krepko uštel. Vojna za ponovno vključitev te samovoljne republike v Zakavkazju traja že tretji teden, vidnih rezultatov pa še ni. Ob napadu se je Jelcin zatekel v bolnišnico in si dal operirati nepomembne nosne pretine, kar bi lahko storil kadarkoli, in tako računal, da bo v osmih dneh general Dudajev poražen, Čečenija pa spet v popolni oblasti ruske federacije. Toda to se ni zgodilo.

Ruski generali so očitno spregledali taktiko odpora Čečenov. Njihova obramba je izbrala partizanski način in tako v majhnih skupinah s hitro menjavo položajev uspešno nasprotuje velikanski ruski vojaški premoči in njeni vojski povzroča težke izgube. Poročila iz čečenskega glavnega mesta Grozni so si sicer nasprotujoča, vendar že samo to, da boji še vedno trajajo, kaže, da je ruska vojska neuspešna. To pa potrjujejo tudi zakulisne vesti iz Moskve, ki govorijo o velikem nezadovoljstvu z Jelcinovo avanturo. Po nekaterih ve-

steh naj bi mu grozil celo vojaški udar.

Zakavkazje je pač nevarna točka Ruske federacije. Pod ogromnim gorovjem Kavkaz, ki je kar 1100 km dolgo in z dolinami več kot 100 km široko, živijo številna ljudstva, ki že kar tri stoletja hrepenijo po samostojnosti. Te jim ni dovolila carska Rusija, Stalinova Sovjetska zveza pa je nanje izvajala celo velik pritisk, jih preseljevala in vodila raznarodovalno politiko.

Ob razpadu Sovjetske zveze, h kateremu je največ pripomogel prav Jelcin, ki je takrat na veliko oznanjal pravico do demokratičnih samoodločitev, so se muslimanski Čečeni odločili za osamosvojitve. Te odločitve pravnoformalno nikoli niso izvedli do kraja, temveč so tri leta živeli kot dvoživka. Dejansko so živeli samostojno, glede na strateški in geografski položaj severno od Kavkaza pa so bili močno prometno in gospodarsko povezani z Rusijo, ki pa oklica čečenske samostojnost pravzaprav nikoli ni priznala. Najnovejša zaostritev je tudi rezultat ruskih notranjih

razmer, saj je desna politična scena že močno pritiskala na Jelcina, naj uredi razmere v Zakavkazju. To pa mu je prišlo kot nalašč, saj je znano, da radikalna desnica v Rusiji zahteva tisto, kar Jelcin misli, pa se zaradi zunanjepolitičnih ozirov ne upa početi. Tokrat je nasedel. V Zakavkazju si namreč samostojnosti ne želijo le Čečeni, temveč še številni drugi narodi kot npr.: Lesgini, Čerkezi, Abhazi idr., ki živijo v prostranih dolinah Kavkaza in se ob sedanji ruski agresiji že združujejo in pošiljajo prostovoljce generalu Dudajevu v trdni veri, da je zanje čas ugoden.

Ruska težka vojaška mašinerija za boje v Zakavkazju ni usposobljena, zato so izgube velike. Pravijo, da celo desetkrat večje od čečenskih. Nevarnost, da Jelcinova armada s svojim vojaškim potencialom zdrobi Čečenijo, sicer obstaja, vendar nima možnosti, da zatre osamosvojitvene težnje zakavkaških narodov. S tem pa je že sprožen proces nadaljnjega osamosvajanja in razpadanja Jelcinove Ruske federacije. Past si je nastavljal sam! *Jože Rovšek*

SLOVENSKI ZUNANJI MINISTER

SKD vztraja pri Venclju!

Mojca Drčar-Murko

Tretji mesec že teče po rešitvi prejšnjega slovenskega zunanjega ministra Lojzeta Peterleta, zunanjepolitični resor pa še vedno vodi premier Janez Drnovšek. Po koalicijski pogodbi z LDS položaj ministra za zunanje zadeve pripada SKD. Ti so že v novembru za ta položaj predlagali dr. Andreja Umeka, vendar ga je premier Drnovšek zavrnil. V decembru pa se je v javnosti pojavila neodvisna kandidatka Mojca Drčar-Murko, katero je predlagal predsednik vlade. Z njo pa se ne strinjajo krščanski demokrati, ki predlagajo dr. Petra Venclja, sedanjega državnega sekretarja v zunanjem ministrstvu. Ker je Drnovšek tudi ta predlog zavrnil, se je v torek sestal Izvršilni odbor SKD in ponovno poudaril svoje vztrajanje na tem predlogu. Kako se bo spor okrog zunanjega ministra razpletel, še ni znano.

J. R.

ZBIRKA PESMI

Glasbene sanje Hanzija Artača

Takorekoč tik pred novim letom je Slovenska prosvetna zveza kot kulturno-servisna organizacija moškim zborom postregla z obilno ponudbo: pod naslovom »Sanjal o tebi sem« je izdala zbirko bolj ali manj znanih pesmi skladatelja Hanzija Artača. Skladatelj, ki je bil svojčas s svojim ansamblom in številnimi skladbami zelo prisoten v slovenskokoroškem kulturnem dogajanju, se zadnja leta zadržuje v strogem ustvar-

od že vajenega sloga, ki se opira na melos koroške ljudske pesmi, včasih pa je čutiti tudi nekaj navdiha in vplivov narodno-zabavne glasbe.

Izpod peresa pokojnega dr. Pavla Zablatnika pa je obširna in zelo osebna predstavitev Hanzija Artača in njegovega skladateljskega opusa.

Zbirko »Sanjal o tebi sem« lahko dobite pri SPZ in v obeh slovenskih knjigarnah, cena pa je 80 šilingov. F. W.

MANJŠINSKO ŠOLSTVO

Imenovanje novih nadzornikov

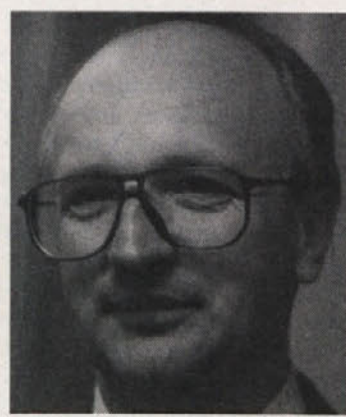
S 1. januarjem letošnjega leta sta prevzela nove dolžnosti Tomaž Ogris in dr. Anton Feinig.

Tomaž Ogris je bil imenovan za okrajnega šolskega nadzornika za manjšinsko šolstvo pri deželnem šolskem svetu in je s tem pristojen za dvojezično šolstvo na koroških ljudskih in glavnih šolah.

Tomaž Ogris, doma v Tuhah nad Celovcem, je leta 1967 zaključil celovško učiteljsko in poučeval na ljudskih šolah v

Šentprimozu in Medgorjah ter na glavni šoli v Vetrinju. Osem let je poučeval tudi na Zvezni gimnaziji za Slovence, zadnja leta pa je bil na pedagoški akademiji profesor za didaktiko dvojezičnega pouka in pouka slovenskega jezika, poleg tega je bil pristojen za dodatno poklicno usposabljanje asistenčnih učiteljev.

Koroški Slovenci pa Tomaža Ogrisa poznamo tudi iz drugih dejavnosti. Dolga leta je predsedoval Slovenski prosvet-

Tomaž Ogris

ni zvezi, do pred kratkim je bil tudi (prvi) predsednik Delovne skupnosti »Narodnosti v SPÖ«, kjer je danes aktiven kot njen podpredsednik, poznamo pa ga tudi kot prizadevnega in uspešnega predsednika Slovenskega prosvetnega društva »Radiše«.

Dr. Anton Feinig, višji študijski svetnik, nosi naslov strokovnega nadzornika pri oddelku za manjšinsko šolstvo koroške deželne vlade, kjer je že od leta 1988, zdaj pa je nasledil upokojenega nadzornika Franca Wiegeleja. Dr. Feinig, rojen l. 1931, živi v Svečah v Rožu, zaključil je gimnazijo na Plešivcu in na Dunaju študiral germanistiko, slavistiko in glasbo. Skoraj trideset let je bil profesor na slovenski gimnaziji (od 1959).

Tudi dr. Feinig opravlja poleg svojega poklica še vrsto drugih funkcij. Je odbornik in zborovodja v društvu »Kočna« v Svečah, član farnega odbora, vodja cerkvenega pevskega zbora in organist, več kot dvajset let pa je tudi član občinskega sveta v bistrški občini.

Obema vnetima šolnikoma in kulturnikoma veljajo naše iskrene čestitke!

Razstava fotografij v tinjskem domu

V domu Sodalitas so na ogled umetniške fotografije Jureta Kocbeka in Marjana Paternostra, dveh poklicnih fotografov in grafičnih oblikovalcev iz Ljubljane. Paternoster razstavlja svoj cikel fotografij pod naslovom »Benetke«, ki jih je ujel vizualno popolnoma drugače kot povprečen obiskovalec tega mesta. Fotografije so črno-bele, saj, kakor

je rekel umetnik, »si je bog izmislil barve samo zato, da bi ljudje ne opazili resničnosti sveta, ki je črno-bela«. Kocbekove fotografije pa so pravzaprav predloge za knjižne opreme in v barvah. Iz sodelovanja z Mohorjevo založbo se je tudi porodila ideja za razstavo, čeprav so do uresničitve pretekla kar tri leta. Na sliki umetnika pred svojimi slikami.

jalnem molku. Zato je izdaja zbirke »Sanjal o tebi sem« tem bolj razveseljiv znak njegove prisotnosti.

V zbirki je 31 pesmi na besedila sledečih koroških pesnikov: Milke Hartmanove, Mira Miškulnika, Antona Kuchlinga, Valentina Polanška, Andreja Kokota in tudi skladatelja samega. Največ je ljubezenskih, nekaj osebno-nostalgicnih ter narodno-buditeljskih, ena pa je verske vsebine.

Kot je zbirki na pot zapisal skladatelj mentor Samo Vremšak, se Artač v »kompozicijskem pogledu ne oddaljuje

PRI NAŠIH SOSEDIH

Zbornik Mežica 1994

Avtor Štefan Lednik svoj zbornik podnaslavlja **O podobi in preteklosti kraja ob njegovi 840-letnici**. Svoje delo v obsegu kar 200 strani je izdal v samozaložbi s podporo mežiških rudarskih podjetij. Omenjeno obletnico opira na prvo (latinsko) omembo Mežice v zgodovinskem viru. Gre za darilno listino iz leta 1154, s katero je bila mežiška cerkva sv. Jakoba dodeljena avguštinskemu samostanu v Dobrli vasi.

Knjiga ima dva uvodnika: Prvega, krajšega, je prispeval mag. Herman Rigelnik, prejšnji predsednik slovenskega parlamenta in mežiški krajan; drugega, daljšega, pa avtor knjige sam, v njem pa očrta svoj trud in namen zbornika. Celovita vrednost dela je prav v obliki zgodovinskih, gospodarskih in kulturnih dejstev, dopoljenih s številnimi barvnimi in črno-belimi posnetki, preslikavami pomembnih listin ter z razprednicami in preglednicami.

Drugi del – **Splošni zgodovinski oris** – Š. Lednik prične z že omenjeno listino s prvo omembo kraja, zatem pa dokumentirano prikaže izvor imena Mežica. Nemško Miess, Mieß, Mis korenini v slovenskem Meša, Meža, Mežica, tudi Možica (= svet na mokrem, mokrica). Kako povezano je od nekaj bilo življenje v mejah nekdanje in današnje Koroške z Dravsko, Mežiško in Mislinjsko dolino, dokazuje tudi Lednikov navedek iz leta 1461 ... in der Mis bey Windisch Grez (= v Meži/ci pri Slovenjem Gradcu). Zares pa se zapis Mežica, torej slovenska oblika, prvič pojavi šele l. 1850 v koroškem dvojezičnem listu, ki je takrat v Celovcu torej izhajal tudi v slovenščini. V poglavju **Upravna pripadnost kraja in oblikovanje njegovega matičnega okoliša** je najzanimiveje slediti občinskim, okrajnim, sodnijskim, katastrskim, cerkvenim, davčnim, šolskim, vojaškim ter

državnim mejam. Nadalje natančno obravnava versko zgodovino, kjer pogrešamo kaj več o protestantskem obdobju. Staroselstvo s številnimi priimki in zgodovino njihovega nemškega popačevanja prikazuje razdelek **Poselitev, stare domačije, zemljiške reforme**, ki mu sledi **Dodaten pregled pomembnejših dogajanj okrog Mežice** v srednjem veku s povzetkom nekaterih koroških legend in pregledom turških ropanj ter kuge, ki pa nikoli ni mogla prodreti do stoletja odrezane sosednje Črne.

Nekakšen uvod v najboljše, III del zbornika **Glavne gospodarske dejavnosti** je že zapis Prometne povezave, ki jih Mežica vse do pričetkov rudarstva v 17. stoletju dejansko sploh ni imela. Šele z nastankom rudarjenja s svincem v gornji Mežiški dolini leta 1665 so nastale tudi prve uporabnejše ceste ob Meži navzgor proti Črni in navzdol proti Prevaljam, prej pa so bili preko strmega Rehta povezani samo z okrajnim središčem Pliberkom. Jezikoslovno so zanimiva domača poimenovanja rudišč ter

rudarskih naprav in orodij. Razvoj rudarjenja pod Peco, navotleno z neverjetno dolžino rudarskih rovov okrog 700 km, in topilništva v Žerjavu je obdelan vse do zdajšnjega poslavljanja od te dejavnosti.

IV. poglavje je naslovljeno **Rast in razvoj kraja po l. 1800**. Osvetljen je v naslednjih razdelkih: Sestav in gibanje prebivalstva, Pošta in telefon, ter zlasti pomembni podpoglavji **Šolstvo in vzgoja ter Narodnostno gibanje, politični razvoj ter društvena in družbena dejavnost**. Za prvega ugotavljam, da bi v njem morali najti kaj več, ker se tu srečamo z najstarejšimi oblikami šolstva v Mežiški dolini že od 1818 in je kraj že pred II. svetovno vojno imel meščansko šolo, otroški vrtec in glasbeno šolo ter nižjo gimnazijo in poklicno rudarsko šolo po osvoboditvi. Vsekakor prese- neča navedek, da je bil pouk v glavnem vse do propada Avstro-Ogrske izključno nemški, čeprav je bil delež nemškega prebivalstva neposredno pred I. vojno komaj 17-odstoten. Drugo omenjeno podpoglavje pa s

podrobnim orisom narodnostnega gibanja in boja za slovensko koroško mejo nedvomno spada med najpomembnejše dosežke te knjige.

Sklepni razdelek **Znani in zaslužni ljudje** našteva med prvimi tudi kiparja Gustava Gnamuša, književnika Hermana Vogla, slikarja Lojzeta Logarja in Štefana Marflaka, glasbenico Ireno Grafenaver in skladatelja Luko Kramolca. Pri slednjih pisec obširneje predstavi trojko, ki ji Mežica dolguje največ: dolgoletnega priljubljenega župnika in kulturnega delavca Janeza Hörnboka, ki so ga Nemci potem, ko mu je s tega delovnega mesta pred njimi še uspelo uiti v času Malgajevih bojov, l. 1942 ubili v Dachau; Vinka Möderndorferja, znamenitega mežiškega učitelja, pisatelja ter kulturnega in političnega delavca, ter končno Josipa Herghoutha, prav tako šolnika – dolgoletnega ravnatelja meščanske in glasbene šole in vsestranskega društvenega delavca v Mežici.

Franček Lasbajer

»JOŠT IN JAKA« – SKUPINA 11

Gledališka uspešnica '94

Na Koroškem je bilo videti že nekaj dobrih gledaliških predstav. Mislim predvsem na tiste, ki smo jih pripravili sami. Toliko odmeva, kot smo ga zaznali pri musicalu za otroke »Jošt in Jaka«, pa pri drugih predstavah ni bilo. To pa ne samo zato, ker gre za zelo znano in priljubljeno otroško zgodbo, pač pa je treba zasluge za uspeh pripisati odlični režiji Vinka Möderndorferja in izvrstni glasbeni kompoziciji Gabrijela Lipuša. Izvajalci, igralci in hkrati tudi pevci pa so svojo nalogo izvrstno opravili.

Delo, ki so ga opravili sodelavci Skupine 11, je primerljivo s profesionalnim pristopom do gledališča. Prav zato so bili tudi tako uspešni. Skupina je imela dvainštirideset nastopov, predstav pa si je ogledalo nad deset tisoč gledalcev. Na Koroškem je bilo enajst nastopov, predstave pa je navdušeno spremljalo 2700 gledalcev, v glavnem otrok in mladine. Pozitivno je treba oceniti tudi dejstvo, da je bilo med njimi tudi precej nemško govorečih.

Zelo odmevne pa so bile tudi predstave v Sloveniji in na Tržaškem. Skupina je gostovala v Ljubljani, Sežani, Kopru, Izoli, na Opčinah in v Trstu, v Slovenj Gradcu, Vuzenici, Murski Soboti, Ljuto-

meru in Lendavi. Gostovanja po Sloveniji pa se bodo nadaljevala še v januarju in februarju tega leta. Skupaj je na teh turnejah nastopila kar osemindvajsetkrat. Pri organizaciji in posredovanju gostovanj se je posebej izkazala Zveza kulturnih organizacij Slovenije s svojo krajevno mrežo.

Medtem je Radio Slovenija »Jošta in Jaka« že pripravil in posnel kot radijsko igro, mese-

ca januarja pa bo predstavo posnela RTV Slovenija za televizijsko oddajanje.

Če pogosto ugotavljamo, da na Koroškem sicer pripravimo precej gledaliških predstav, imamo pa premalo možnosti za gostovanja in zato negodujemo, je to največkrat upravičeno. Toda v primeru musicla »Jošt in Jaka« gre za preprosto resnico, da se kvaliteta najbolje sama prodaja. Prav to pa Majda Suša, novinarka Primorskih novic, v svojem prispevku, ki ga objavljamo, v celoti potrjuje.

Janko Malle

Jošt in Jaka v musiclu

Težko bi se odločili, kdo se je pri postavljanju musicla Jošt in Jaka bolj zabaval: ali pisec libreta Ervin Fritz ali pisec glasbe Gabrijel Lipuš ali režiser Vinko Möderndorfer ali igralci – interpreti. Zagotovo pa je slovenski amaterski gledališki skupini iz Celovca uspelo ustvariti predstavo, s katero zabavajo otroke in odrasle. Pred jesenskimi počitnicami so z njo gostovali na Primorskem: v Izoli, Kopru, Sežani in v zamejstvu, po drugih krajih po Sloveniji pa so imeli v letošnjem programu še 28 predstav.

V njej se je srečno ujel naravni pevski dar koroških Slovencev – menda so edini narod v Evropi, kjer med ljudstvom pojejo petglasno in so tako edinstven pojav – navihana zgodba o dveh pobalilih in do zadnjega detajla premišljena režija. Libreto Jošt in Jaka je Ervin Fritz napisal po zelo znani nemški predlogi Max und Moritz, po kateri je nastal tudi prvi strip na svetu. Govori seveda o dveh pobalilih, ki sta si privoščila prav grde potegavščine z ljudmi in jih na koncu v opomin mlademu rodu, kako se ne sme obnašati, pozobajo kokoši. Maxa und Moritza je pred dobrimi desetimi leti za Slovence prevedla Svetlana Makarovič in ju otroci poznajo kot Picka in Packa.

Kljub temu, da so predstavo oblikovali pretežno ama-

terji, pa bi ji v nobenem pogledu ne mogli očitati amaterizma. Zagotovo sta k temu veliko prispevala režiser Vinko Möderndorfer in pisec glasbe Gabrijel Lipuš. Slednji je pevce tudi pripravil, hkrati pa ima v predstavi tudi glavno vlogo, saj se v posameznih prizorih paglavstva pojavlja kot glavni lik. Zagotovo pa je najprepričljivejši v vlogi gospodinje, ki objokuje svoje mrtve kokoši, ki sta jim paglavca storila konec. Kome-morativni samospev bi se lahko mirno uvrstil v cvetober slovenskih samospevov, prizor pa bi se sprevrgel v pravcato tragedijo, če ga ne bi režiser s komičnim obratom spretno ohranil v mejah smešnega. Z obrati seveda režiser gradi celotno predstavo. Navsezadnje je zadnji in zelo realističen prizor, ko oba smrkavca zmeljejo v mlinu in jih zatem pozobajo kokoši, nad vse žalosten. Za trenutek režiser pusti gledalca s tem praznotrpkim občutkom konca, takoj nato pa se paglavca prismejeta iz dvorane na oder in zapojeta slavošpev paglavstvu, ki je seveda večno.

Da pa predstava bi ne ostala povsem brez iluzij na koroško stvarnost, je režiser poskrbel v prizoru z učiteljem, kjer se vsakdo, ki to stvarnost količkaj pozna, grenko-sladko nasmehne.

Majda Suša,
Primorske novice

Jezik je duša

Janko Messner

Kljub temu, da smo prebivalci 10.-oktobrske-ceste?

Takole je zapisano v poročilu »Gradec« v NT, 9. 12. 1994: »Kljub temu, da je bil zbor v skorajda polovični zasedbi, je zboru uspelo, da je energija prešla na publiko.«

Kljub ponovnim opozorilom na tej strani Slovenskega vestnika mi ni uspelo sodelavcem NT in SV vcepiti v glavo, da pravimo namesto »kljub temu, da ...« lepo slovensko z eno samo besedo čeprav ali dasi, v gornjem primeru torej: Čeprav je bil zbor ...

Druga napaka v navedenem stavku je ponavljanje samostalnika, težava, s katero se otepajo učenci ljudskih šol, ker se pač z njo otepajo tudi njihovi učitelji. Takšni, ki nikoli niso domeli vloge zaimek, zlasti osebnih, čeprav že njihovo ime pome, da nadomeščajo samostalnike, imena, da so z a -imki, Fürwörter, p r o -nomina. Naj to vsakdanjo resnico pojasnim vendarle s kakim preprostim primerom, najprej napačnim, nato popravljenim: Oče je karal sina. Očital je sinu, da je površen. Kateri Slovenec govori ali piše tako? Tisti, ki ne bere knjig. Vsak načitan Slovenec bo zapisal: Oče je karal sina. Očital m u j e, da je površen ... Torej: Čeprav je bil zbor ..., m u j e uspelo ... In zdaj smo pri tretjem spodrsrlaju v tem stavku: ... m u j e uspelo, d a j e energija prešla na publiko. Načitan Slovenec ne reče, d a j e (posrečilo se mu je), d a j e dokazal, ampak: uspelo mu je d o k a z a t i ... V gornjem primeru bi bil lahko ustreznejše zapisal: ... m u j e uspelo o č a r a t i poslušalce.

Na isti strani NT je med čestitkami navedena nemogoča »10.-oktobrska-cesta.« Koliko teh cest pa je pravzaprav v Celovcu? Po NT najmanj deset! Ko nas že ena sama v oči bode od samega velenemškega napuha! Naj bi v prihodnje vendarle po slovensko zapisali in govorili: Cesta 10. oktobra, na Cesti 10. oktobra, kakor pravimo: Trg oktobrske revolucije ipd.

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

Posvet in načrti za bodočnost

V prijetnem okolju steče pogovor laže kot običajno

Slovenska prosvetna zveza je zadnje dni starega leta porabila za posvet z zastopniki prosvetnih društev. V Atomskih toplih, tik ob slovensko-hrvaški meji, so šli v klavzuro in se pogovorili o uspehih minulega leta, dobršen del pogovorov pa so seveda posvetili načrtom za bodočnost.

Lani je SPZ veliko energije vložila v izgradnjo kulturnega

centra in etnografskega muzeja v Šentjanžu v Rožu, v bodoče pa se bo pospešeno ukvarjala s projektom prepotrebne kulturnega doma v Pliberku. Društveniki so v svojih poročilih orisali delovanje podeželskih društev, tajnik SPZ dr. Janko Malle pa jih je pozval, naj povedo svoje želje in pričakovanja, kje vse jim strešna kulturna organizacija lahko po-

maga. Ne-preslišen je bil klic po večji profesionalizaciji v zborovski in tudi gledališki dejavnosti. Društveniki

so v glavnem pozitivno ocenili trenutni položaj v kulturi, težave pa so pri mnogih društvih zaradi pomanjkanja primerenih prostorov za vaje in prireditve. Zanimivo je tudi, da nekatera

društva (kakor npr. »Žarja« v Železni Kapli) nimajo lastnih prostorov, a kljub temu je njihovo delovanje silno bogato in razvejano.

Zastopniki društev so tudi enoglasno odklonili vsakršno politično radikalizacijo v prosvetno-kulturnih strukturah, kamor je usmerjena resolucija globalnega kulturnega društva.

S. W.

PRIREDITVE

ČETRTEK, 5. 1.

20.00 GLOBASNICA, pri Šoštarju
Ples Gasilskega društva Globasnica; za ples igra
»Kärntner Express«

SOBOTA, 7. 1.

20.00 CELOVEC, v Domu sindikatov – SPZ
Slovenski ples
PLIBERK, v mestni cerkvi – KKZ
19.00 Koncert božičnih pesmi, gostuje komorni zbor AVE iz
Ljubljane, dirigira Andraž Hauptman

NEDELJA, 8. 1.

ŽELEZNA KAPLA, v farni cerkvi – KKZ
9.30 Koncert božičnih pesmi, gostuje komorni zbor AVE iz
Ljubljane, dir. Andraž Hauptman
SVEČE, v farni cerkvi – KKZ
14.30 Koncert božičnih pesmi, gostuje komorni zbor AVE iz
Ljubljane, dir. Andraž Hauptman

TOREK, 10. 1.

TINJE, v Domu
18.00 Slovenščina za napredujoče, 1. del, vodi dir. Mirko
Srienc
19.00 Angleščina za začetnike in napredujoče, vodi mag.
Katarina Zablatnik

SREDA, 11. 1.

TINJE, v Domu
19.00 Slava njegovemu spominu – Franc Ksaver Meško, ob
121. obletnici njegovega rojstva in 31. obletnici smrti

ČETRTEK, 12. 1.

KOSTANJE, v kulturnem domu – SPD »Drabosnjak«
Začetek plesnega tečaja, vodil ga bo Gregej Krištof; prijave
na tel. 0 42 74/70 05 ali 0 46 3/56 2 00 pri Hanziju
Dragašniku. Prispevek 600 šil.

SOBOTA, 14. 1.

ŠENTJANŽ, v stari šoli – SPD »Šentjanž«
19.30 Novoletni koncert; nastopa »Slovenski oktet«,
vstopnice v predprodaji 100 šil., večerna blagajna 120
šil.

NEDELJA, 15. 1.

ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu
14.30 »Spominska svečanost ob 50-letnici na smrt obsojenih
naše občine«; spored oblikujejo pevski zbori
prirediteljev in recitatorska skupina

TOREK, 17. 1.

CELOVEC, Zveza-Bank, Paulitschg. 5-7 – SGZ
14.00–19.00 Predavanje »Zakon o prometnem davku
1994 – prometni davek na notranjem trgu EU«

PETEK, 20. 1.

CELOVEC, v Domu sindikatov
20.00 Gimnazijski ples; igrata ansambla »Drava« in »Melos«

RAZSTAVE

TINJE

Dom v Tinjah – Razstava umetniških fotografij Jureta
Kocbeka in Marjana Paternostra »Svetloba in senca«

SEMISLAVČE

Galerija Rožek Šikoronja – Umetniki galerije, ogled po
predhodni najavi

SPD »DANICA« ŠENTPRIMOŽ

KULTURNO DRUŠTVO ŠKOCIJAN

SPD »VINKO POLJANEC« ŠKOCIJAN

vabijo na

spominsko svečanost

ob 50-letnici na smrt obsojenih iz naše občine

v nedeljo, 15. 1. 1995, ob 14.30 uri,
v kulturnem domu v Šentprimozu

SPORED OBLIKUJEJO:
pevski zbori prirediteljev in recitatorska skupina.
Skupno se jih spomnimo!

Knjižne presoje – v Tinjah teče vrsta pogovorov o knjižnih izdajah:
mag. S. Borovnik, dr. D. Poniž, V. Ošlak, H. Ogris in F. J. Bister

SLOVENSKA GOSPODARSKA ZVEZA in ZVEZA-BANK, POSOJILNICE-BANK

vabijo na predavanje

Zakon o prometnem davku 1994 – prometni davek na notranjem trgu EU

PREDAVATELJ: mag. Erich Schumach • ČAS: 17. januar 1995,
od 14.00 do 19.00 • KRAJ: Zveza-Bank, Paulitschgasse 5-7/III, Celovec
Po predavanju večerja v družabnosti! Prijave nujno do petka, 13. 1.
1995, v tajništvo Zveze -Bank, gospe Andreji Wedenig, tel. 0 46 3/51
23 65, fax 0 46 3/51 23 65-19.

GOVORILNE URE

V ZADEVAH POKOJNINSKE ZAVAROVALNICE

Velikovec	1. 2.	8.00–12.00	delavska zbornica
Žitara vas	1. 2.	13.00–14.00	občinski urad
Beljak	3. 2.	8.00–12.00	delavska zbornica
Bekštajn	3. 2.	13.00–14.00	občinski urad
Šmohor	6. 2.	8.30–12.00	pokraj. zavarov.
Podkloster	6. 2.	13.00–14.00	občinski urad
Beljak	10. 2.	8.00–12.00	delavska zbornica
Pliberk	16. 2.	11.00–13.00	občinski urad
Šentjakob	28. 2.	13.00–14.00	občinski urad

LITERARNA

DELAVNICA

Ostriti pero – ostriti duha ..

Seminar za boljše pismeno
izražanje od (prijateljskega
pisma do diplomske naloge).

ZAČETEK: 14./15. januar 1995,
sklep 28. oktobra 1995

KRAJ: Tinje in Rebrca

CENA: 1.000 šil. za seminar in
podlage, polovica stroškov
bivanja (160.- od 320.- na dan).

Podrobne informacije pri
Katoliški mladini, Viktringer-
ring 26, 9020 Celovec,
tel. 0 46 3/51 11 66-78

Dober dan, Koroška

PETEK – 6. 1. '95, 9:05,
ORF 2

Na praznik Treh kraljev bo
slovenska televizijska oddaja v
znamenju glasbene ustvar-
jalnosti slovenske narodne
skupnosti na Koroškem. Slo-
vensko uredništvo Avstrijske
radiotelevizije bo razveselilo
prijatelje domače glasbe,
vokalne in instrumentalne,
(zjutraj po zajtrku) z glasbeno
produkcijo, s katero si je
medtem pridobilo ugled daleč
preko avstrijskih meja.
Program, ki ga boste videli na
praznično jutro, bo tudi
tokrat, po tradiciji, prevzel
satelit 3sat.

NEDELJA, 8. 1. 1995,
13:45, ORF 2PONEDELJEK, 9. 1. 1995,
16:20, TV SLO 1

PREDVIDENA VSEBINA

- Evropska unija – združenje
držav brez meja?
- Spodbuden gledališki
impulz z Zile: mladinska
skupina »Pik« je navdušila z
lutkovno igrice.
- Mladi umetniki in njihov
projekt: filmski krožek
Koroške dijaške zveze kuje že
nove načrte.
- »Še upanje« – eden naj-
boljših nekomercialnih igranih
filmov je primer njihovega
ustvarjanja pod vodstvom Mihe
Dolinskega.
- Slovenski ples: tradicionalna
prireditve ob začetku plesne
sezone.

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

Četrtek, 5. 1.

18.10 Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 6. 1.

6.30 Praznična: »Resnica
je odeta v lepoto in
moč« (P. Zunder)18.10 Praznična: »Vsi smo
drug drugemu luč«
(P. Zunder)

Sobota, 7. 1.

18.10 Od pesmi do pesmi –
od srca do srca

Nedelja, 8. 1.

6.30 Dobro jutro na
Koroškem –
duhovna misel
18.10 Dogodki in odmevi

Ponedeljek, 9. 1.

18.10 V znamenju
štiripersne deteljice
– II.

Torek, 10. 1.

18.10 Partnerski magacin

Sreda, 11. 1.

18.10 Društva se
predstavljajo

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser Straže 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnenj izdajatelja in urednikov
s posebnim poudarkom na
narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Jože Rovšek, Sonja Wakounig,
Franc Wakounig

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na
Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straže 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

NOVOLETNI KONCERT SLOVENSKI OKTET

14. 1. 1995 ♦ 19.30 ♦ SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO ŠENTJANŽ

POGOVOR Z JANEZOM DOLENCEM O PESNIKU SIMONU GREGORČIČU OB NJEGOVI 150. OBLETNICI ROJSTVA

Nadiža, skrij najin poljub!

Literarna zgodovina Gregorčiča obravnava predvsem kot pesnika. Vi ste veliko svoje energije vložili v spoznavanje njegovega življenja na sploh. Kako bi ga na kratko opisali kot človeka?

Gregorčič je bil zelo prijeten človek. Bil je milega, nežnega značaja, zelo občutljiv. Skratka, pesniška duša. Seveda pa je bila njegova življenjska usoda do neke mere tragična. Vemo, da se za svoj poklic duhovnika ni odločil iz navdušenja, pač pa zaradi okoliščin, revščine. Predvsem pa je bila to želja domačih, zlasti matere. In zanimivo je, da se matere ne spomni v nobeni svoji pesmi in ne omenja je niti v pismih niti ob smrti.

Mislite, da jo je krivil za svojo usodo?

Da. Mati mu je s sestro Katari-no sicer gospodinjala, ko je prišel za kaplana v Kobarid. Toda po premestitvi v Branik, takratni Rihemberk, je šla z njim samo sestra Katarina. In ko se je ta poročila, mu je gospodinjala svakinja Cila. Zdi se, da Gregorčič materi za svojo usodo ni odpustil vse življenje, čeprav je pri tem treba poudariti, da je bil do svojih zelo pozoren in jim je tudi gmotno pomagal. Honorar ob izidu prvega zvezka Poezij je namenil za ohranitev svojega doma. Domačija je bila namreč v dolgovi. Hkrati je treba povedati, da je bil pesnik zelo veren človek, vendar vere nikoli ni pojmoval fanatično. Pomenila mu je tudi kultura, humanost. Nikoli je ni dojemal ozkosrčno, janzenistično, kot nekateri drugi duhovniki njegovega časa, zlasti Anton Mahnič, ki ga je tudi napadal.

Navadno predstava, ki si jo ustvarimo o človeku po njegovem umetniškem delu, ni povsem skladna z ustvarjalcem. Cankar se na primer kaže v svoji literaturi precej drugačen človek, kot ga je mogoče začutiti iz njegove korespondence. Kako je z Gregorčičem? Je bil sicer radoživ?

Zagotovo. Toda to je mogoče razbrati tudi iz poezije. Njegova prva pesem, ki jo je napisal še kot bogoslovec, je ljubezenska. To je ponarodela pesem »Rože je na vrtu plela«. Ko je prišel na svoje prvo službeno mesto v Kobarid, je bil to zelo živahen človek, poln energije. Ni bil le zelo dober pridigar, temveč se je tudi z vsem srcem vključil v življenje kraja, oživil je čitalnico in bil duša vsega dogajanja. Pripravljaj je govore, vadil pevski zbor, pripravljaj recitacije itn. Tudi, denimo, prireditve za pusta, kjer je imel svoj duhoviti govor o

Mlade generacije danes Gregorčiča skoraj ne poznajo. Tuj jim je v svojem izrazu. Toda težko je opisati, kaj je nekaj pomenil primorskemu človeku. O ljubezni ljudstva do svojega Goriškega slavčka, kakor so ga imenovali, navsezadnje priča pesnikov veličasten pogreb, ko so ga množice spremljale iz Gorice v rojstno Vrsno in kako je ves Travniki v Gorici ob pesmi Nazaj v planinski raj klečal in jokali. Težko je tudi opisati, kaj je Primorcem pomenil med drugo vojno, saj so po njem celo poimenovali partizanski bataljon. Toda časi se spreminjajo in okusi tudi. Toda spomin na tega človeka in njegova poezija ostajata. Prav o njem kot človeku smo se pogovarjali s profesorjem slavistike v pokoju Janezom Dolencem iz Tolmina, ki je avtor življenjepisa

Simon Gregorčič, ki je leta 1989 izšel v zbirki Znameniti Slovenci pri Partizanski knjigi v Ljubljani.

želodcu, ki smo ga slišali na proslavi njegove 150-letnice. Bil je torej zelo družaben človek in ljudje so ga imeli zelo radi. In verjetno bi še nekaj časa ostal v Kobaridu, če bi ne prišla tja učiteljica Dragojila Milekova iz Ljubljane.

Kot studenec čista ljubezen

Menda ni bila lepa, vendar Aškerc v nekem svojem pismu pravi, da je bila »jako interesantna dama«.

Tako nekako. Ko je prišla v Kobarid, je bila stara dvaindvajset let. Šest let je bila torej mlajša od pesnika, in to je bilo njeno prvo službeno mesto. Izhajala je iz skromne družine nekega nižjega uradnika. In čeprav družina ni bila premožna, so starši izsolali kar dve učiteljici. Tudi njeno sestro. Takrat so bile učiteljice zelo izobražene. Šolale so se pri uršulinkah. Učile so se tujih jezikov, poleg nemščine še francoščino in italijanščino. Zahteve za učiteljski poklic so bile večje kot pozneje. Dragojila se je sama učila še rusko, brala pa je tudi hrvaške knjige. In bila je tudi nekoliko pesniško nadarjena.

In vzcvetela je ljubezen.

Ja, seveda. Bila sta mlada, oba izobražena, oba pesnika. Nič čudnega, da se je vzbudilo to lepo čustvo. Sprva njuna ljubezen ni bila toliko opazna, saj sta se srečevala le pri skupnem delu v čitalnici, pozneje pa je postajala vse očitnejša. V gostilni pri Kotlarjevih, kjer je Dragojila stanovala in kamor je zvečer pogosto zahajal Gregorčič, so ju zvečer puščali sama, da sta se lahko še dolgo potem, ko so gostilno že zaprli, pogovarjala. Hodila sta tudi na sprehode, zelo dolge, proti Nadiži.

Ko so ljudje začeli šušljati, je za to zvedel tudi dekan Jakše in je v njegovi premestitvi videl edino rešitev. Ona pa je ostala še šestnajst let v Kobaridu. Dopisovala sta si. Žal se ni ohranilo ničesar. On je njena pisma sam uničil, njegova pisma njej pa je po njeni smrti uničila njena sestra Viktorija. Seveda sta si ljubezen izpovedala tudi v pesmi, Gregorčič v »Planinski roži«. V pesmi se je spominjal tudi še po njeni smrti. Umrla je namreč mlada, za jetiko, stara štirideset let. Nekaj pred smrtjo je zapustila Kobarid, ker je bilo tam zanjo podnebje preostro. Leta 1890 je umrla

in takrat je nastala pesem »Kropiti te ne smem«, v kateri pravi: *Ne bom te jaz kropil, ljudem solze bom kril, na tistem pa po tebi do groba bom solzil.* Torej je bila ta ljubezen zvesta do konca.

Ob takšni ljubezni bi težko verjeli, da je Gregorčič imel nezakonske otroke. So to bila in so še le natolcevanja?

To so bile klevete. Ljudje so ga začeli obrekovati že ko je živel na Gradišču nad Prvačino. Bil je lep, vitek moški, predvsem pa je zelo lepo govoril in imel je zelo lep glas. Bil je tudi odlični pevec. Da, lahko bi rekli, da je bil privlačen za ženske. Govorilo se je to in ono. Toda ko so stvari nekoliko raziskali, ko je Tuma govoril o njegovem nezakonskem sinu, se je izkazalo, da je vse skupaj izmišljeno. Bil je vesel in družaben človek, ljudje pa radi obrekujemo.

Bi lahko rekli, da je bil tudi nekonvencionalen, da se ni držal vseh ustaljenih oblik obnašanja?

Bil je liberalen duhovnik. Nobenega fanatizma ni poznal. To pa nekaterim duhovnikom ni ugajalo, čeprav je imel med liberalnimi stanovskimi kolegi veliko prijateljev. Seveda pa poznamo Mahničev ideološki napad na pesnika; motile so ga duhovnikove ljubezenske pesmi. Mahnič je gradil svojo kritiko sofistično: »Če si duhovnik, ne smeš biti zaljubljen, če pa nisi zaljubljen, ne moreš pisati pravih pesmi.«

Pesniški bojevnik

So ga Mahničevi napadi strli bolj kot neizživeta ljubezen?

Težko bi to rekli. Stvari ni dobro tako poenostavljati. Prvi zvezek njegovih Poezij je bil namreč zelo hitro razprodan in sprejet z velikim navdušenjem. Kritike so bile odlične. Levec je Poezije imenoval zlata knjiga. Sprejem je bil torej izreden. Še zlasti, če pri tem pomislimo, da na primer Prešernovih poezij še dolga leta po izidu niso razprodali. Njegove pesmi, ki so deloma izhajale iz ljudske poezije, deloma pa se je pesnik zgledoval po Prešernu, še zlasti pa po Stritarju, so bile ljudem takratnega časa blizu. Tudi preprostemu človeku. Takrat se je zanj pojavil tudi izraz Goriški slavček. Neprijetne kritike so se pojavile šele čez dve leti, ko je izšel ponatis. Šele tedaj so se začeli Mahničevi napadi. Vendar se Gregorčič ni pustil kar tako, za vsako napadeno pesem je napisal odgovor, in to v verzih.

Torej je bil tudi bojevnik?

Za svoje pesmi gotovo. Tu se ni dal. In čeprav bi se na prvi pogled lahko zdelo, da so ga Mahničevi napadi strli, to povsem ne drži. Poznavalci pravijo, da je pesnik v tistem času že začel zdravstveno pešati. Branik je bila velika in naporna fara in tam je že imel srčne napade. Zato bi težko trdili, da so ga strle Mahničeve ostre kritike, čeprav pesnik sam pravi, da ga je »nevihta s Krasa stolkla kot toča«. V resnici je začel pešati, tudi kot pesnik. In njegova naslednja zbirka je pesniško že šibkejša.

Tudi Cankar ga v tistem obdobju ni cenil.

Pa ne samo Cankar, vsa moderna, ki je odklanjala vse, kar je bilo prej. Toda tudi Cankar proti koncu življenja prizna, da so Gregorčiču storili krivico, saj zapiše, da je bil »Gregorčič pesnik po milosti božji.«

Bil je torej rojen pesnik?

»Da, Gregorčič je bil pesnik po rojstvu.«

Majda Suša

Mladinski dom – športni center

Zmagovalci in navijači iz nižjih razredov

Mladinski dom Slovenskega šolskega društva se polagoma razvija v pravi športni center, in to ne le za domsko srednješolsko mladino, temveč tudi za ostale slovenske športnike.

Predvsem v zimskem času se v telovadnici Mladinskega doma srečujejo razna moštva na treningih – od nogometnih moštev SAK, košarkarjev do karateistov ter drugih ljubiteljev športa. Košarkarji SAK pa v telovadnici doma igrajo tudi svoje prvenstvene tekme, na katerih se zbira vse več navijačev.

Seveda pa preživi svoj prosti čas v telovadnici predvsem domska mladina. V zimskem semestru pa so se vrstila tudi številna športna tekmovanja srednješolske mladine, o katerih vam na kratko poročamo:

Najprej so se nižješolci pomerili v nogometu. Na turnirju

je sodelovalo devet moštev – z velikim navdušenjem je sodelovalo prek 60 mladih nogometašev, zmagalo pa je moštvo, ki so ga sestavljali v glavnem gojenci Mladinskega doma (Christian Woschitz, Marko Kuežnik, Jožko Ottowitz, Boris Brumnik, Milan Obid, Mitja Miksche in Marjan Polanšek).

Sledil je nogometni turnir za višješolce, ki je k sodelovanju privabil 12 moštev. Tudi v tej kategoriji so zmagali gojenci Mladinskega doma (Robert Plesnik, Miloš Blajs, Sead Hadžić, Martin Zettl, Reiner Priemayr in Andreas Angerer).

Za oba nogometna turnirja je treba omeniti, da sta potekala v zelo športnem vzdušju, za kar je treba pohvaliti vseh 133 igralcev.

Nato so bili na vrsti igralci namiznega tenisa, kjer pa so sodelovali le gojenci Mladinskega

doma. Pri nižješolcih so prva tri mesta zasedli Daniel Wuttej, Sven Wuttej in Marko Kuežnik, pri dekletih pa so bile uspešne Mira Trampusch, Veronika Laußegger in Martina Hudl.

Na namiznoteniškem turnirju za starejše so bili najboljši Stefan Rischner, Marc Wollrab in Roman Pechmann. Pri dekletih pa je zmagala Miriam Stornik pred Mirjam Žigon in Tamaro Wieser.

Pred božičnimi počitnicami pa je Koroška dijaška zveza priredila nogometni turnir posebne vrste – v vsakem moštvu je morala igrati tudi deklica, kar je bila še posebna »atrakcija«.

HOKEJSKA SEKCIJA ŠENTJANŽ VABI NA TEKME V BOROVLIJAH
četrtek, 5. 1., ob 19.30
nedelja, 8. 1., ob 10.00
sreda, 11. 1., ob 19.30

NORDIJSKA KOMBINACIJA V ZAHOMCU

Sulzenbacherjev pokal

Prek šestdeset mladih tekmovalcev iz vseh avstrijskih dežel ter iz Italije in Slovenije se je v torek v Zahomcu pomerilo na prvem tekmovanju v nordijski kombinaciji za t. im. Sulzenbacherjev pokal. Tekmovali so v štirih starostnih skupinah, in sicer: šolarji I in II, ter mladinci I in II. V prisotnosti iniciatorja Klausula Sul-

zenbacherja je na izvrstno pripravljenih tekaških progah in skakalnicah v majhni vasici pod Dobračem (a veliki po športnem prizadevanju in uspehih) potekala zanimiva in zagrizena tekma mladih smučarskih naraščajnikov. Deželni nordijski center in Športno društvo Zahomc sta se izkazala

tudi kot odlična organizatorja, tekmovanje sta odlično izvedla in s tem navdušila tako tekmovalce kot tudi gledalce.

REZULTATI

Šolarji I: 1. Martin Koch (Koroška), 2. Simon Sturm (Alpina Žiri), 3. Stefan Thurnbichler (Tirolska). Četrto mesto je osvojil Zahomčan Hans Milonig.

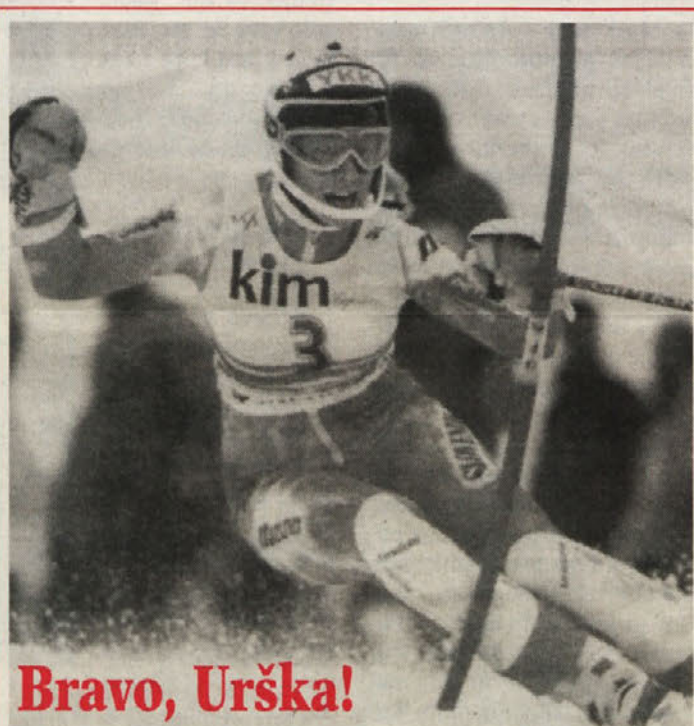
Šolarji II: 1. Peter Dullnig (Koroška), 2. David Kreiner (Tirolska), 3. Alexander Bär (Predarlška).

Mladinci I: Christoph Gruber (Salzburška), 2. Michael Gruber (Salzburška), 3. Bernhard Metzler (Predarlška).

Mladinci II: 1. Erich Wagner (Štajerska), 2. Christoph Bieler (Tirolska), 3. Sepp Grugger (Salzburška).

Bilačeva in Košir športnika '94 Na Štefanovo so v Ljubljani razglasili slovenske športnike leta 1994. Ta laskav naslov sta v izbiri mnogih športnikov, ki so posegli po najvišjih evropskih in svetovnih odličjih (košarkarji Smelt-Olimpije – evropski pokalni prvaki, kajakaši na divjih vodah – svetovni prvaki, velik uspeh kegljačev itd.) osvojila evropska prvakinja v skoku v višino na lanskem prvenstvu v Helsinkih Britta Bilač (200 cm) in najboljši slovenski alpski smučar Jure Košir, bronasta kolajna v slalomu na olimpijskih igrah v Lillehammerju ter bronasti globus v Svetovnem pokalu preteklega leta. Tretje in četrto mesto je pripadlo smučarkama Katji Koren, bron v slalomu na Ol, in Alenki Dovžan, bron v olimpijski kombinaciji.

Bravo, Urška!

Zgodilo se je dvakrat v preteklem letu. Najprej na tekmovanju za Zlato lisico na mariborskem Pohorju, ko je 22. januarja zmagala v slalomu za svetovni pokal, in potem še v lanskim zadnji tekmi, ko je drugič premagala slovito Vreni Schneider. Vmes je povsem dominirala Švicarka. Druge tekmovalke ji niso »prišle« niti blizu. V Meribelu je Urška Hrovatova v petek, 30. dec. 94, za slovito Vreni po prvem teku zaostajala še za 49 stotnik, v drugem teku pa je s sanjsko vožnjo dosegla najboljši čas in tako Schneiderjevo premagala za 9 stotnik sekunde. Iskrene čestitke!

ŠAH – DEŽELNO MLADINSKO PRVENSTVO

SSZ organizator

Predsedstvo Koroške šahovske zveze je na svoji zadnji seji poverilo šahovsko sekcijo Slovenske športne zveze z organizacijo in izvedbo koroškega mladinskega prvenstva 1995 v šahu. Prvenstvo poteka od 2. do 6. januarja v gostilni Müller v Celovcu, tekmovanja pa se udeležuje 14 najboljših koroških mladinskih šahistov. Na prvenstvu igrajo tudi trije slovenski igralci – Aleksander Lukan (SSZ) ter Boris in Marko Gallob (Bekštanj).

Slovenska športna zveza je

prvo slovensko društvo, katerega je bila že drugič poverjena organizacija deželnega prvenstva v šahu, kar je hkrati tudi priznanje za uveljavitev slovenskega športa na Koroškem.

Po tretjem kolu vodi favorit Thomas Manhardt (SG Spittal) z dvema točkama, na 2. do 5. mestu pa je s pol točke manj Aleksander Lukan (SSZ). Boris in Marko Gallob (Bekštanj) pa sta doslej dosgela po dva remija. Prvenstvo traja do 6. januarja, prvak se kvalificira za državno prvenstvo 1995. **I. L.**

NORDIJSKI DEŽELNI CENTER in ŠPORTNO DRUŠTVO ZAHOMC

vabita na

27. skoke za Ziljski pokal

v nedeljo, 8. jan. 1995, ob 13. uri

Skakalci bodo tekmovali v kategorijah: mlajši pionirji, starejši pionirji, mlajši mladinci, starejši mladinci, juniorji in člani.

Trening skakalcev bo v soboto, 7. 1., od 10. do 14. ure in v nedeljo, 8. 1., od 10. do 12. ure.